

KARLSKOGA
KOMMUN

KF Ärende 14

Revidering av riktlinje för alkoholserving

§ 36 Dnr 2020-00593

Revidering av riktlinje för alkoholserving

Sammanfattning av ärendet

Den 23 maj 2017 respektive 17 augusti 2017 antog kommunfullmäktige i Karlskoga kommun respektive Storfors kommun, riktlinjer för alkoholserving. De kommunala riktlinjerna ska regelbundet revideras och vid behov uppdateras.

Vid revidering av riktlinjer fastställs dessa av vid myndighetsnämnden. Förslag till revidering av riktlinjerna togs upp för beslut i myndighetsnämnden den 16 april 2020. Nämnden beslutade då att återremittera riktlinjerna för revidering i form av förenkling.

Återremissen resulterade i att riktlinjerna reviderades och uppdaterades så tillvida att de skiljer sig ifrån tidigare fastställda version i sådan utsträckning att de behöver fastställas på nytt av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen hanterade ärendet vid sitt sammanträde den 12 januari 2021, där kommunstyrelsen beslutade att bordlägga ärendet.

Beslutsunderlag

Tillväxt- och tillsynsförvaltningens tjänsteskrivelse den 3 november 2020
Riktlinje för alkoholserving

Tillväxt- och tillsynsnämndens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa riktlinje för alkoholserving.

Yrkanden

Maria Nyberg (V) yrkade att serveringstiden ändras till klockan 01:00.

Daniel Ekelund (MP) yrkade bifall till Maria Nybergs (V) ändringsyrkande.

Patrik Nyström (SD) yrkade att få lämna en protokollsanteckning.

Propositionsordning

Ordförande ställde tillväxt- och tillsynsnämndens förslag mot Maria Nybergs (V) och Daniel Ekelunds (MP) förslag under proposition och

fann att kommunstyrelsen beslutade enligt tillväxt- och tillsynsnämndens förslag.

Kommunstyrelsen godkände att Patrik Nyström (SD) lämnade en protokollsanteckning.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige fastställa riktlinje för alkoholservering.

Patrik Nyström (SD) lämnade en protokollsanteckning.

Reservationer

Maria Nyberg (V) och Daniel Ekelund (MP) reserverade sig mot beslutet.

Expedieras till
Tillväxt- och tillsynsnämnden

Protokollsanteckning

Kommunstyrelsen 20210209 ärende 15: Revidering av riktlinje för alkoholserving.

I riktlinjerna för alkoholserving i stycket 4.6 står att läsa:

Kommunen har rätt att ta ut avgift för prövning och tillsyn av serveringstillstånd enligt beslut av kommunfullmäktige.

Sverigedemokraterna anser att avgifter för tillsyn mot bakgrund av den rådande covid pandemin under 2020 skall återbetalas. Avgifter har debiterats under 2020 trots att tillsyn i vissa fall ej skett. Undantag skall vara händelsestyrd tillsyn samt vid anmälningsärenden då avgift kan utkrävas om det så krävs.

Vi är av åsikten att kostnaden för tillsyn under 2020 kan täckas av den pott som kommunfullmäktige disponerar i sin verksamhetspott.

Riktlinjerna för alkoholserving där tillsynen ingår bör revideras och anpassas utifrån hur covidsituationen utvecklar sig under 2021, en lämplig tid för revidering bör rimligtvis vara under början av 2022.

Patrik Nyström
Sverigedemokraterna Karlskoga

§ 16 Dnr 2020-00593

Revidering av riktlinje för alkoholserving

Sammanfattning av ärendet

Den 23 maj 2017 respektive 17 augusti 2017 antog kommunfullmäktige i Karlskoga kommun respektive Storfors kommun riktlinjer för alkoholserving. De kommunala riktlinjerna ska regelbundet revideras och vid behov uppdateras.

Vid revidering av riktlinjer fastställs dessa av vid myndighetsnämnden. Förslag till revidering av riktlinjerna togs upp för beslut i myndighetsnämnden den 16 april 2020. Nämnden beslutade då att återremittera riktlinjerna för revidering i form av förenkling.

Återremissen resulterade i att riktlinjerna reviderades och uppdaterades så tillvida att de skiljer sig ifrån tidigare fastställda version i sådan utsträckning att de behöver fastställas på nytt av kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Tillväxt- och tillsynsförvaltningens tjänsteskrivelse den 3 november 2020
Riktlinje för alkoholserving

Tillväxt- och tillsynsnämndens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa riktlinje för alkoholserving.

Yrkanden

Ida Edström (S) yrkade att ärendet bordläggs.

Propositionsordning

Ordförande ställde Ida Edströms (S) yrkande om bordläggning av ärendet mot att ärendet skulle avgöras vid dagens sammanträde under proposition och fann att kommunstyrelsen beslutade att bordlägga ärendet.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutade att bordlägga ärendet.

Expedieras till
Tillväxt- och tillsynsnämnden

TTN § 81**Dnr 2020-00051****Riktlinjer serveringstillstånd****Sammanfattning**

Den 23 maj 2017 respektive 17 augusti 2017 antog kommunfullmäktige i Karlskoga kommun respektive Storfors kommun riktlinjer för alkoholserving. De kommunala riktlinjerna ska regelbundet revideras och vid behov uppdateras.

Vid revidering av riktlinjer fastställs dessa av vid myndighetsnämnden. Förslag till revidering av riktlinjerna togs upp för beslut i myndighetsnämnden den 16 april 2020. Nämnden beslutade då att återremittera riktlinjerna för revidering i form av förenkling.

Återremitteringen resulterade i att riktlinjerna reviderades och uppdaterades så tillvida att de skiljer sig ifrån tidigare fastställda version i sådan utsträckning att de behöver fastställas på nytt av kommunfullmäktige.

Förändringarna i riktlinjerna från tidigare fastställd version innebär förenkling och tydliggörande av lagtext, samt vad som är kommunens bedömning och riktlinje och vad som är rättsregler. Utformningen av dokumentet har i enlighet med detta ändrats så att avsnitten inleds med en redogörelse för aktuell rättsregel. Därefter följer kommunens bedömning av hur rättsregeln tolkas och tillämpas lokalt, vilket sedan bryts ner i form av riktlinjer.

Förändringarna innebär också att avsnittet som ger en kort sammanfattning av alkohollagen har förkortats, förtydligats och gjorts mindre byråkratiskt. Den lokala normaltiden för beviljad serveringstid ändras från 01.00 till 02.00 inomhus. Serveringstiden för uteservering lämnas oförändrad.

Beslutsunderlag

Tillväxt- och tillsynsförvaltningens tjänsteskrivelse den 3 november 2020

Riktlinje för alkoholserving reviderad den 3 november 2020

Riktlinje för alkoholserving fastställd den 23 maj 2017 av kommunfullmäktige Karlskoga och 17 augusti 2017 av kommunfullmäktige Storfors

Folkhälsomyndighetens vägledning för kommunala riktlinjer för alkoholserving

Tillväxt- och tillsynsnämndens beslut

Tillväxt- och tillsynsnämnden beslutade att:

1. Revideringen godkänns avseende föreslagna riktlinjer för alkoholservering i Karlskoga och Storfors kommuner.
2. Riktlinjerna förs vidare upp till kommunfullmäktige i Karlskoga respektive Storfors för fastställande.

Expedieras till
Kommunfullmäktige Karlskoga
Kommunfullmäktige Storfors
Länsstyrelsen Örebro
Länsstyrelsen Värmland

—

Riktlinjer serveringstillstånd

Sammanfattning

Den 23 maj 2017 respektive 17 augusti 2017 antog kommunfullmäktige i Karlskoga kommun respektive Storfors kommun riktlinjer för alkoholserving. De kommunala riktlinjerna ska regelbundet revideras och vid behov uppdateras.

Vid revidering av riktlinjer fastställs dessa av vid myndighetsnämnden. Förslag till revidering av riktlinjerna togs upp för beslut i myndighetsnämnden den 16 april 2020. Nämnden beslutade då att återremittera riktlinjerna för revidering i form av förenkling.

Återremitteringen resulterade i att riktlinjerna reviderades och uppdaterades så tillvida att de skiljer sig ifrån tidigare fastställda version i sådan utsträckning att de behöver fastställas på nytt av kommunfullmäktige.

Förändringarna i riktlinjerna från tidigare fastställd version innebär förenkling och tydliggörande av lagtext, samt vad som är kommunens bedömning och riktlinje och vad som är rättsregler. Utformningen av dokumentet har i enlighet med detta ändrats så att avsnitten inleds med en redogörelse för aktuell rättsregel. Därefter följer kommunens bedömning av hur rättsregeln tolkas och tillämpas lokalt, vilket sedan bryts ner i form av riktlinjer.

Förändringarna innebär också att avsnittet som ger en kort sammanfattning av alkohollagen har förkortats, förtydligats och gjorts mindre byråkratiskt. Den lokala normaltiden för beviljad serveringstid ändras från 01.00 till 02.00 inomhus. Serveringstiden för uteservering lämnas oförändrad.

Beslutsunderlag

Tillväxt- och tillsynsförvaltningens tjänsteskrivelse den 3 november 2020
Riktlinje för alkoholserving reviderad den 3 november 2020
Riktlinje för alkoholserving fastställd den 23 maj 2017 av kommunfullmäktige Karlskoga och 17 augusti 2017 av kommunfullmäktige Storfors
Folkhälsomyndighetens vägledning för kommunala riktlinjer för alkoholserving

Motivering

I alkohollagen anges att kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt alkohollagen och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen. Dokumentet bör innehålla en sammanställning av vad som gäller enligt lag och andra författningar samt i övrigt för kommunen avseende serveringstillstånd. Det är viktigt att framhålla att riktlinjerna inte får avvika från lagen eller anslutande föreskrifter eller ersätta den prövning som ska ske i det enskilda fallet.

Syftet med riktlinjerna är att uttrycka den politiska viljeinriktningen i Karlskoga kommun och Storfors kommun, samt att skapa förutsättningar för återhållsam alkoholkonsumtion och samtidigt stimulera till en god restaurangkultur.

Riktlinjerna för serveringstillstånd är även till för att i huvudsak skapa likabehandling inom Karlskoga och Storfors vid ansökningar av serveringstillstånd.

Förslag till beslut

1. Tillväxt- och tillsynsförvaltningen föreslår tillväxt- och tillsynsnämnden att godkänna revideringen avseende föreslagna riktlinjer för alkoholservering i Karlskoga och Storfors kommuner.
2. Tillväxt- och tillsynsförvaltningen föreslår tillväxt- och tillsynsnämnden att föra riktlinjerna vidare upp till kommunfullmäktige i Karlskoga respektive Storfors för fastställande.

Linda Larsson Torri
Alkoholhandläggare

Expedieras till
Kommunfullmäktige Karlskoga
Kommunfullmäktige Storfors
Länsstyrelsen Örebro
Länsstyrelsen Värmland

KARLSKOGA
KOMMUN

STORFORS
KOMMUN

Riktlinjer för alkoholservering (Serveringstillstånd)

Fastställd av kommunfullmäktige
Karlskoga:

Fastställd av kommunfullmäktige
Storfors:
Reviderad :

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Syfte och mål med riktlinjerna för alkoholserving	5
2.1	Syftet.....	5
2.2	Tillväxt- och tillsynsnämndens mål med riktlinjerna för alkoholserving	5
3.	Alkohollagen.....	5
4.	Att ansöka om serveringstillstånd i Karlskoga och Storfors	6
4.1	Serveringstillstånd.....	6
4.2	När krävs inte serveringstillstånd?.....	6
4.3	Olika former av serveringstillstånd.....	7
4.4	Handläggningstider	7
4.5	Avgifter.....	8
5.	Grundläggande förutsättningar för att beviljas serveringstillstånd	8
5.1	Personlig och ekonomisk lämplighet	8
5.2	Verksamhetens lämplighet	9
5.3	Kök och matutbud	10
5.4	En avgränsad, överblickbar serveringsyta och säker serveringslokal.....	11
5.5	Serveringstider.....	11
5.6	Yttranden	12
6.	Uteserving	12
7.	Slutna sällskap	13
8.	Tillfälliga tillstånd.....	13
9.	Att ha ett serveringstillstånd i Karlskoga eller Storfors	14
9.1	Ändringar i verksamheten.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
9.2	Personal.....	14
9.3	Ordning och nykterhet	15
9.4	Lättdrycker	15
10.	Tillsyn och sanktioner	16
11.	1 Tillsyn.....	16
11.2	Sanktioner.....	16

1. Inledning

Karlskoga och Storfors kommuner är platser där människor ska känna sig trygga och trivas, oavsett om man besöker eller bor i kommunerna. Som ett led i detta ska alkoholservice i Karlskoga och Storfors ske på ett sätt som är ansvarsfullt och seriöst med hänsyn till människors hälsa och trygghet, samt för att göra kommunerna till attraktiva platser att bo och arbeta på. Inom kommunerna läggs särskild vikt vid att barn och unga ska ha rätt till en alkoholfri uppväxt, och att begränsa alkoholkonsumtionen hos ungdomar.

Inom ramen för alkohollagstiftningen är det kommunernas ansvar att utarbeta riktlinjer för alkoholservice anpassade till förutsättningarna i de egna kommunerna. Utgångspunkten är att riktlinjerna utifrån alkohollagstiftningens syfte ska bidra till att motverka överkonsumtion och andra negativa konsekvenser av alkohol. Dessutom ska riktlinjerna vara ett stöd för den som avser att söka serveringstillstånd.

I Karlskoga och Storfors är det tillväxt- och tillsynsnämnden som ansvarar för handläggningen och tillsynen av serveringstillstånd. Nämnden har i sin tur delegerat de flesta besluten till tillväxt- och tillsynsförvaltningens tjänstemän. Vid behov eller vid ansökningar utifrån förutsättningar som ligger utanför nämndens riktlinjer eller förvaltningens delegation tar nämnden beslut i ärendet.

För tillväxt- och tillsynsnämnden i Karlskoga och Storfors

Ordförande Linda Brunzell (M)

2. Syfte och mål med riktlinjerna för alkoholservice

Enligt alkohollagen ska kommunen tillhandahålla information om vad som gäller enligt lagen och de föreskrifter som är kopplade till lagen, samt tillhandahålla riktlinjer för hur tillämpningen av föreskrifterna sker i kommunen.

2.1 Syftet

Syftet med riktlinjerna är att uttrycka den politiska viljeriktningen i Karlskoga och Storfors kommuner, samt att skapa förutsättningar för återhållsam alkoholkonsumtion samtidigt som en god restaurangkultur stimuleras.

2.2 Tillväxt- och tillsynsnämndens mål med riktlinjerna för alkoholservice

- Att förtydliga vad som förväntas av den som söker eller redan har ett serveringstillstånd.
- Att se till att den som söker tillstånd ska få ett professionellt och tydligt bemötande av kommissionens handläggare.
- Att minska överkonsumtion av alkohol, med särskilt fokus på ungdomar och unga vuxna.
- Att bidra till en förbättrad folkhälsa.
- Att verka för att sprida kunskap om ansvarfull alkoholservice

3 Alkohollagen

Handläggningen av serveringstillstånd och tillsynen över alkoholservice styrs av alkohollagen (2010:1622) och alkoholförordningen (2010:1636), samt förarbeten och kommentarer i propositionen 2009/10:125.

Alkohollagen är en skyddslagstiftning som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar. För service av alkohol och tillsyn över servicen är det främst kapitel 8 och 9 i alkohollagen som är aktuella. Det övergripande målet med den svenska alkoholpolitiken är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Skyddet för människors hälsa går enligt lagen före företagsekonomiska och näringspolitiska intressen. Att servera alkohol är en möjlighet – inte en rättighet.

Endast den som har tillstånd enligt alkohollagen får servera starköl, vin, sprit och andra jästa alkoholdrycker. Bara sådana serveringsställen som uppfyller lagens högt ställda krav på kök och matutbud ska kunna komma i fråga för serveringstillstånd. Vidare ställs också krav på sökandes lämplighet avseende ekonomiska och personliga förhållanden.

En tilltänkt eller faktisk tillståndshavare har ansvar för att utforma sin verksamhet inom lagens ramar. Tillväxt- och tillsynsförvaltningens uppgift är att vägleda den som söker tillstånd och den som redan har ett tillstånd, samt att kontrollera att denne följer reglerna. Alkoholdrycker får endast serveras på ett sådant sätt att skador eller brister avseende ordning och nykterhet inte uppstår. Även om kraven på lokalen, matutbudet och sökandes lämplighet är uppfyllda kan tillstånd nekas om servicen bedöms kunna medföra risk för människors hälsa, eller besvär i fråga om ordning och nykterhet.

4 Att ansöka om serveringstillstånd i Karlskoga och Storfors

4.2 Serveringstillstånd

Rättsregel

Enligt 8 kap. 1§ alkohollagen (2010:1622) krävs serveringstillstånd, från den kommun där serveringsstället är beläget, för servering av sprit, starköl, vin eller andra jästa alkoholdrycker.

Kommunens bedömning

All servering av alkoholdrycker kräver tillstånd av kommunen, oavsett om serveringen sker till slutet sällskap eller allmänheten, vid enstaka tillfälle eller stadigvarande. Att tillhandahålla alkoholhaltiga drycker, som förtärs på serveringsstället, mot betalning bedöms som servering. Även försäljning av paketlösningar där alkoholhaltiga drycker ingår räknas som servering och är därmed tillståndspliktigt.

Riktlinje

- Tillväxt- och tillsynsnämnden ska verka för att information om serveringstillstånd är lättillgänglig och att skapa en medvetenhet om när och varför serveringstillstånd krävs.

4.3 När krävs inte serveringstillstånd?

Rättsregel

Enligt 8 kap 1a § alkohollagen (2010:1622) behöver man inte ansöka om tillstånd om samtliga nedanstående punkter är uppfyllda:

- Serveringen sker vid ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer.
- Serveringen anordnas utan vinstintresse och medför ingen annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna.
- Serveringen anordnas *inte* i lokaler där yrkesmässig försäljning av alkohol eller lättdrycker bedrivs.

Kommunens bedömning

Evenemanget får inte marknadsföras till allmänheten, och personerna som deltar ska vara bestämda i förväg. Det får alltså inte handla om någon form av begränsat insläpp av allmänheten om ett förbestämt antal personer. Att försäljningen sker utan vinstintresse innebär inte endast försäljningen av alkoholdrycker, utan även annan försäljning som sker samtidigt, som exempelvis mat eller kostnader för tillträde. Det får därmed inte vara fråga om en kommersiell försäljning av mat där alkoholen säljs till inköpspris eller ingår i ett paketerbjudande som säljs med vinstintresse.

Riktlinje

- Tillväxt- och tillsynsnämnden ska verka för att information om undantag från tillståndsplikten ska finnas tillgänglig för allmänheten.
- Tillväxt- och tillsynsförvaltningen ska tillhandahålla vägledning och information om när tillstånd inte krävs.

4.4 Olika former av serveringstillstånd

Rättsregel

Enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) kan ett serveringstillstånd beviljas för servering till **allmänheten** eller till **slutet sällskap**. Tillståndet kan avse **stadigvarande** servering, eller **tillfällig** servering för ett enskilda tillfälle eller för en kortare tidsperiod. Tillståndet kan också avse catering till slutna sällskap. Tillverkare av alkoholdrycker kan ansöka om stadigvarande tillstånd för **provsmakning**. Även partihandlare kan ansöka om tillstånd för provsmakning, men endast tillfälligt tillstånd.

Kommunens bedömning

Det är upp till sökande att ansöka om det tillstånd som är bäst lämpad utifrån verksamhetens utformning. Det är kommunens uppgift att bistå med rådgivning om vad de olika formerna av serveringstillstånd innebär. Kommunen har möjlighet att besluta om att ett tillstånd ska vara belagt med villkor för servering, exempelvis krav på säkerhetsvakter eller begränsningar av olika slag. Bedömning om behov av eventuella villkor görs i varje enskilt fall.

Riktlinje

- Tillväxt- och tillsynsförvaltningen ska tillhandahålla information om vilka olika serveringstillstånd en verksamhet kan ansöka om, samt vad de olika tillstånden innebär.
- Tillväxt- och tillsynsnämnden ska verka för att begränsa alkoholens skadeverkningar och därför besluta om villkor för serveringen om det föreligger risk för skadeverkningar om inte villkoren uppfylls.

4.5 Handläggningstider

Rättsregel

Enligt 5§ alkoholförordningen (2010:1636) ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom 4 månader från det att fullständig ansökan inkommit till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen får handläggningstiden förlängas med högst 4 månader. Sökande ska informeras om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Kommunens bedömning

Tidsfristen för handläggningen gäller från och med att ansökan är fullständig. Genom att från början inkomma med de handlingar som krävs för utredningen kan sökande själv påverka handläggningstiden för ärendet. Vilka handlingar kommunen behöver för sin handläggning framgår av ansökningsblanketten. Om ansökan inte är fullständig inom tillräcklig tid kan beslut ändå komma att fattas på befintligt material. Sökande ska meddelas så snart som möjligt om handläggningstiden av något skäl bedöms dra ut på tiden. Målsättningen är att handläggningen ska ske effektivt och rättsäkert. I vilken form ansökan inkommer har också betydelse för handläggningstiden. En ansökan som består av kommunens ansökningsblankett med och tillämpliga bilagor som inkommer i form av dokumentfiler via e-post påskyndar handläggningen.

Riktlinje

- Stadigvarande serveringstillstånd för allmänheten 6 veckor
- Stadigvarande serveringstillstånd för slutet sällskap 6 veckor

- Tillfälligt serveringstillstånd för allmänheten 6 veckor
- Tillfälligt serveringstillstånd för slutet sällskap 2 veckor
- Stadigvarande tillstånd för provsmakning 6 veckor
- Tillfälligt tillstånd för provsmakning 2 veckor

Tillväxt- och tillsynsnämnden ska verka för effektiv och rättsäker handläggning av ärenden rörande serveringstillstånd.

4.6 Avgifter

Rättsregel

Enligt 8 kap. 10§ alkohollagen (2010:1622) har kommunen rätt att ta ut avgift för prövning och tillsyn av serveringstillstånd enligt beslut av kommunfullmäktige.

Riktlinje

- I Karlskoga och Storfors kommuner har fullmäktige beslutat att handläggningen och tillsynen av serveringstillstånd ska finansieras genom avgifter för de som ansöker om och innehar serveringstillstånd.
- Tillsynsavgiften ska betalas årligen och baseras på antalet tillsynstimmar som tillskrivs respektive tillståndshavare.
- Vid händelsestyrd tillsyn och vissa anmälningsärenden debiteras tillståndshavare i förekommande fall, och avgiften baseras på antalet arbetstimmar ärendet resulterat i.
- Ansökningsavgiften baseras på beräknad handläggningstid beroende på typ av ärende och betalas in i samband med ansökan för att handläggningen ska inledas.

5 Grundläggande förutsättningar för att beviljas serveringstillstånd

5.2 Personlig och ekonomisk lämplighet

Rättsregel

Enligt 8 kap. 12 § alkohollagen får serveringstillstånd endast meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten. Verksamheten ska drivas i enlighet med de krav som ställs upp i alkohollagen. Sökande ska genom att avlägga ett prov visa att han eller hon har de kunskaper om denna lag och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett författningsenligt sätt utöva serveringsverksamheten.

Kommunens bedömning

Syftet med paragrafen är att endast lämpliga personer och verksamheter ska inneha serveringstillstånd. En stor del i detta är att säkerställa att alkoholserveringen sker på ett ansvarsfullt sätt.

Av lagtexten framgår att det är sökande som ska visa sig lämplig för att beviljas tillstånd. Det är således sökande som ska inkomma med de handlingar som krävs för kommunens utredning. Att vara lämplig i detta avseende innebär bland annat att bolaget och dess företrädare betalar sina avgifter och deklarerar i tid, inte har skatteskulder eller obetalda skulder till det allmänna. Sökande

ska ha fullgjort sina skyldigheter mot det allmänna. Lämplighetsprövningen omfattar också brottslig belastning. Brottslighet kan påverka bedömningen av personlig lämplighet, men det är en bedömning som görs i varje enskilt fall. Det finns ingen generell karenstid för brottslighet, utan detta bedöms i varje enskilt fall. Kommunen ger inga förhandsbesked i dessa avseenden.

Den ekonomiska prövningen kan vara omfattande, och det krävs även att sökande kan redovisa finansiering av verksamheten. Vid misstanke om att sökande inte uppfyller lämplighetskravet kan tillstånd nekas. Lämplighetsprövningen omfattar de personer som har betydande inflytande över verksamheten. Vem detta är bedöms i varje enskilt ärende, men kan exempelvis vara; styrelse, aktieägare eller platschef.

Kommunen erbjuder sökande att avlägga kunskapsprov i alkohollagen. Avgiften för detta ingår i ansökningsavgiften. Sökande ansvarar själv för att tillgodogöra sig kunskapen genom exempelvis utbildning, vilket genomförs på sökandes initiativ och bekostnad hos privata utbildningsföretag. Det är även viktigt att sökande ser till att serveringspersonalen har kunskap om gällande lagar och regler.

Kraven på lämplighet gäller så länge serveringstillståndet innehas, och förändringar avseende personer med betydande inflytande ska anmälas till tillväxt- och tillsynsförvaltningen. Det kan då komma att bli aktuellt med ny lämplighetsprövning och kunskapsprov.

Riktlinje

- Tillväxt- och tillsynsnämnden ska verka för att endast lämpliga sökande erhåller och innehar serveringstillstånd.
- Tillväxt- och tillsynsnämnden ska genom dialog och samverkan med restaurangbranschen och andra berörda myndigheter verka för en god restaurangmiljö som präglas av ansvarsfull alkoholservice.
- Tillsynen ska bedrivas enligt av förvaltningen upprättad tillsynsplan.
- Tillväxt- och tillsynsförvaltningen ska erbjuda tillståndshavare, serveringspersonal och ordningsvakter rådgivning och information om alkohollagens bestämmelser och hur en ansvarsfull alkoholservice bör bedrivas för att minska alkoholens skadeverkningar.

5.3 Verksamhetens lämplighet

Rättsregel

Enligt 8 kap. 17§ alkohollagen (2010:1622) får tillstånd vägras om serveringen bedöms kunna medföra besvär i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

Kommunens bedömning

Kommunen ska ta ställning till huruvida serveringstillstånd kan beviljas utan att det medför alkoholpolitiska besvär. Kommunen har rätt att förhindra etablering av restaurangverksamhet med alkoholservice i särskilt känsliga områden, som nära skolor, ungdomsgårdar, eller områden med känd missbruksproblematik. Kommunen kan alltså neka tillstånd även om verksamheten uppfyller alkohollagens övriga krav. Vid bedömningen läggs särskilt stor vikt vid polismyndigheten och miljösektionen yttrande avseende risk för olägenheter.

Nämnden lägger också särskild vikt vid att barn och unga ska ha rätt till alkoholfria nöjen och miljöer. Ansökningar om tillstånd för alkoholservering vid arrangemang som är särskilt riktade till barn och ungdomar bör avslås eller behandlas restriktivt.

Riktlinje

Tillväxt- och tillsynsnämnden ska i sin helhetsbedömning av huruvida risk finns att serveringen resulterar i besvär i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa beakta följande:

- Polismyndighetens yttrande avseende risk för ordningsproblem på serveringsstället eller i direkt anslutning till serveringsstället.
- Miljösektionens dokumenterade störningar från serveringsstället, kännedom om missförhållanden på serveringsstället, eller kännedom om andra olägenheter som kan uppstå relaterat till alkoholservering på serveringsstället.
- Socialnämndens bedömning av risk för olägenhet.
- Ansökan om serveringstillstånd för nyetablering ska bedömas restriktivt om risk för alkoholpolitiska angelägenheter föreligger.

5.4 Kök och matutbud

Rättsregel

Enligt 8 kap. 15§ alkohollagen (2010:1622) får tillstånd för stadigvarande servering till allmänheten endast medges om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen och tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Det ska finnas tillräckligt med sittplatser för matservering. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter. Pausservering i foajéer till teater eller konsertlokal är undantaget kravet på matservering. Detsamma gäller vid provsmakning.

Kommunens bedömning

Matkravet har alltid funnits i svensk alkohollagstiftning och utgår ifrån ett alkoholpolitiskt ställningstagande som baseras på att berusningen minskar om intaget av alkohol sker i samband med intag av mat. Det finns inget krav på att maträtterna ska vara varma, men utbudet ska vara varierat. Det innebär att det inte är tillräckligt att servera exempelvis hamburgare eller varmkorv. Det ska finnas ett urval av minst 3 förrätter, 3 varmrätter och 3 efterrätter. Vid stadigvarande servering till allmänheten ska verksamheten vara registrerad som livsmedelsanläggning. Efter 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter, men enbart chips, nötter eller popcorn räknas inte som maträtter. Det ska finnas tillräckligt med sittplatser i lokalen så att gäster kan sitta ner och bli serverad mat vid bordet.

Riktlinje

- Serveringsstället ska ha en matsal med tillräckligt många sittplatser. Minst 25 % av gästerna ska kunna sitta vid ordentliga bord i en matsal.
- Minst 3 förrätter, 3 varmrätter och 3 efterrätter ska erbjudas.
- Efter klockan 23.00 ska minst tre enklare rätter erbjudas.

5.5 En avgränsad, överblickbar serveringsyta och säker serveringslokal

Rättsregler

Enligt 8 kap. 14§ ska serveringstillstånd omfatta en avgränsad yta som disponeras av tillståndshavaren.

Enligt 8 kap. 16§ ska lokaler som används för servering av den som har stadigvarande serveringstillstånd vara lämpliga ur brandsäkerhetssynpunkt.

Kommunens bedömning

Räddningstjänstens yttrande ska utgöra underlag för bedömning av lokalens lämplighet ur brandsäkerhetssynpunkt. Det krävs också att den som ansöker om serveringstillstånd för en lokal urskiljer en avgränsad yta som benämns som serveringsyta, inom vilken serveringen får ske. Denna yta ska vara överblickbar och möjlig att kontrollera.

Riktlinje

- Tillväxt- och tillsynsförvaltningen ska inhämta yttrande från räddningstjänsten avseende serveringslokalens lämplighet ur brandsäkerhetssynpunkt.
- Serveringsytan ska vara överblickbar och möjlig att kontrollera.

5.6 Serveringstider

Rättsregel

Enligt 8 kap. 19§ alkohollagen (2010:1622) beslutar kommunen om vilka tider alkoholdrycker får serveras. Om inget annat anges får servering ske mellan klockan 11.00 och 01.00. Serveringsstället ska vara utrymt 30 minuter efter att serveringstiden har passerats.

Kommunens bedömning

Begränsningar av serveringstiden syftar till att minska risken för olägenheter som onykterhet och oordning. Serveringstiderna får betydelse för boende i området och för polisens arbetsbelastning. Längre serveringstider kan innebära att alkoholkonsumtionen ökar, vilket i sin tur kan leda till ökade skadeverkningar. Social hänsyn går före affärsmässiga eller konkurrensmässiga intressen. Det innebär att det inte går att motivera utökad serveringstid med att restaurangen intill har fått det.

Riktlinje

- Vid bedömning av den sökta serveringstiden läggs stor vikt vid polismyndigheten, miljösektionen och socialnämndens yttrande. Vid serveringstid fram till 02.00 krävs det att polismyndigheten, socialnämnden och miljösektionen tillstyrker ansökan och inte anser att det inte innebär risk för störning avseende ordning och nykterhet i området.
- Serveringstid efter 02.00 inomhus medges normalt inte.
- För tillfälliga tillstånd till slutna sällskap kan serveringstid till 02.00 medges.

5.7 Yttranden

Rättsregler

Enligt 8 kap. 11§ alkohollagen (2010:1622) ska kommunen inhämta polisens yttrande vid en prövning av ett serveringstillstånd. Enligt 8 kap. 16§ alkohollagen (2010:1622) ska lokaler som används för stadigvarande servering vara brandsäkra. Enligt 8 kap. 12 § alkohollagen (2010:1622) ska den som beviljas serveringstillstånd vara lämplig. Enligt 8 kap. 17 alkohollagen (2010:1622) får alkoholserveringen medföra olägenheter.

Kommunens bedömning

I bedömningen av ansökan om serveringstillstånd inhämtar kommunen yttranden från olika myndigheter och remissinstanser för att skapa sig en samlad bild av sökandes förutsättningar.

Riktlinje

- **Polismyndighetens** yttrande inhämtas gällande personlig lämplighet, bedömning av risk för ordningsstörningar eller andra olägenheter som ett beviljat serveringstillstånd kan medföra, samt den sökta serveringstidens lämplighet. Polismyndigheten kan även kräva att verksamheten ska ha ordningsvakter.
- **Räddningstjänstens** yttrande inhämtas avseende lokalens brandsäkerhet och hur många personer som får vistas i lokalen.
- **Skatteverkets** yttrande avser sökandes ekonomiska lämplighet. Information inhämtas avseende inkomst, skatteskulder, betalningsuppsmaningar, beslut om kontrollavgifter, deklarationer och F-skattesedel.
- **Tillväxt- och tillsynsförvaltningens** yttrande inhämtas via muntlig internremiss avseende störningar och olägenheter, den sökta serveringstiden, samt om verksamheten är registrerad som livsmedelsanläggning. Om erinran finns lämnas yttrandet skriftligen.
- **Kronofogdemyndighetens** yttrande inhämtas avseende sökandes ekonomiska lämplighet.
- **Socialnämnden** bereds möjlighet att yttra sig över ansökningar om stadigvarande serveringstillstånd.

Tillväxt- och tillsynsförvaltningen lägger stor vikt vid remissinstansernas yttrande. Deras yttranden kan också föranleda att sökande ombes inkomma med yttrande eller komplettera ansökan.

6 Uteservering

Rättsregel

Enligt 8 kap. 14 § alkohollagen (2010:1622) ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren. Alkohollagen behandlar inte uteserveringar specifikt, utan samma regler som för övrig alkoholservering gäller. Uteserveringar omfattas dock av även av andra rättsregler som ordningslagen. Det kan också krävas bygglov för uteserveringen, eller beviljad markupplåtelse.

Kommunens bedömning

Uteserveringen ska vara en del av en restaurang som har serveringstillstånd och den ska vara väl avgränsad från kringliggande ytor. Uteservering som inte ligger i direkt anslutning till serveringsstället kan inte komma att vara aktuell som serveringsyta. Kommunen kan komma att besluta om begränsad serveringstid för uteservering då det kan vara risk för störning av omgivningen. Placeringen av uteserveringen bedöms i varje enskilt ärende. Om placeringen av uteserveringen medför fara för att personal eller gäster skadas ska ansökan begränsas eller avslås.

Riktlinje

- Vid prövning av serveringstiden ska hänsyn tas till polismyndigheten och tillväxt- och tillsynsmyndighetens bedömning av risker för störning och oordning.
- Serveringstid längre än 00.00 söndag – torsdag, och 01.00 fredag – lördag medges normalt inte.
- Serveringstillstånd för uteservering utgör en del i serveringsställets totala serveringstillstånd, vilket medför att det är stadigvarande om serveringstillståndet för inomhusserveringen är det.
- Uteserveringen ska vara i direkt anslutning till serveringsstället. Max 25 meter får skilja mellan restaurangens utgång och uteserveringens ingång.
- I tveksamma fall kan tillståndet begränsas till en säsong åt gången.

7 Slutna sällskap

Rättsregel

Enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) kan ett serveringstillstånd beviljas för slutet sällskap, antingen stadigvarande eller tillfälligt. Det finns även möjlighet att ansöka om serveringstillstånd för catering till slutna sällskap.

Kommunens bedömning

Stadigarande serveringstillstånd för slutet sällskap kan meddelas förening, företag eller annat slutet sällskap. För servering till slutet sällskap gäller lägre krav på kök och branschkunskap. Ett slutet sällskap är en begränsad krets av personer som har något gemensamt intresse, och personerna som deltar är kända i förväg. Lokalen får inte vara öppen för allmänheten och serveringen får inte marknadsföras till allmänheten.

Riktlinje

Ett stadigvarande tillstånd för servering till slutna sällskap är antingen:

- En klubb rättighet som är ett tillstånd för ett visst sällskap som förening, företag, eller annat slutet sällskap.
- En festvånings rättighet som är ett tillstånd för en restaurangverksamhet att på beställning bedriva servering till slutna sällskap.
- Ett slutet sällskap är en begränsad krets av personer som är kända i förväg och har ett gemensamt intresse förutom alkohols serveringen.

8 Tillfälliga tillstånd

Rättsregel

Enligt 8 kap. 2 § alkohollagen kan serveringstillstånd avse stadigvarande eller tillfällig servering, till allmänheten eller till slutet sällskap.

Kommunens bedömning

Ett tillfälligt serveringstillstånd avser ett enstaka tillfälle eller en kortare period. Enstaka tillfällen kan vara återkommande men endast omfatta en dag per tillfälle. En kortare period kan avse flera dagar eller veckor, men inte vara återkommande. Tillfälligt serveringstillstånd kan vara aktuellt vid evenemang som festivaler, marknader, mässor eller liknande arrangemang. För att få medges tillfälligt serveringstillstånd måste sökande visa kunskaper i alkohollagen.

Riktlinje

- Tillfällig servering vid enstaka tillfällen får omfatta en dag per tillfälle, högst 12 gånger per år, eller en sammanhängande tidsperiod om max två månader men inte återkommande.
- Godkänt kunskapsprov i alkohollagen krävs för tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten om sökande saknar stadigvarande serveringstillstånd. Godkänt kunskapsprov krävs även för tillfälligt tillstånd till slutet sällskap om man söker för mer än ett tillfälle per år.
- Tillfälliga serveringstillstånd beviljas serveringstid tidigast 11.00 och senast 01.00. serveringstillstånd till 02.00 kan i undantagsfall beviljas om serveringstiden godkännts av polismyndigheten och tillväxt- och tillsynsförvaltningen inte har någon erinran.

9 Att ha ett serveringstillstånd i Karlskoga eller Storfors

9.1 Ändringar i verksamheten

Rättsregel

Enligt 9 kap. 11 § alkohollagen (2010:1622) ska alla förändringar som berör serveringstillståndet ska anmälas till kommunen.

Kommunens bedömning

Alla ändringar avseende verksamheten som berör tillståndet ska anmälas till kommunen. Exempel på förändringar som ska anmälas till kommunen är förändringar avseende personer med betydande inflytande, så som ägare, styrelse eller driftsansvarig. Det kan även handla om förändrade öppettider/serveringstider, inriktning på verksamheten eller tillfälligt upphörande av verksamheten. Vissa förändringar kräver att tillståndshavaren ansöker om att få genomföra förändringen, medan andra endast kräver en anmälan. Det kan även vara fråga om upphörande av verksamheten.

Riktlinje

- Alla förändringar i verksamheten som kan ha en inverkan på förutsättningarna för serveringstillståndet ska anmälas till tillväxt- och tillsynsförvaltningen.

9.2 Personal

Rättsregel

Enligt 8 kap. 18 § alkohollagen (2010:1622) får bara den som är anställd av tillståndshavaren eller inhyrd via bemanningsföretag anlitas som köks- eller serveringspersonal, eller med arbetsuppgifter som har betydelse för ordning och nykterhet. Ordningsvakter är undantaget detta. Tillståndshavaren eller av denne utsedd serveringsansvarig personal ska finnas tillgänglig på serveringsstället under hela serveringstiden.

Kommunens bedömning

Tillståndshavaren har möjlighet att utse serveringsansvarig personal som har ansvar för serveringen om inte tillståndshavaren är närvarande. Dessa personer måste vara fyllda 20 år och lämpliga för uppgiften. Kommunen gör ingen särskild lämplighetsprövning av serveringsansvarig personal, ansvaret för att serveringsansvarig uppfyller lämplighetskravet ligger på tillståndshavaren. Serveringsansvarig personal ska anmälas till tillväxt- och tillsynsförvaltningen utan fördröjning, och tillståndshavaren ska se till att förvaltningen har uppdaterad och aktuell information om serveringsansvarig personal.

Riktlinje

- Serveringsansvarig personal anmäls till kommunen utan fördröjning

9.3 Ordning och nykterhet

Rättsregel

Enligt 8 kap. 20§ ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas vid alkoholservering, och att störningar på grund av ordning och nykterhet undviks.

Kommunens bedömning

Vid servering av alkoholdrycker ska måttfullhet iakttas för att undvika överservering. Det är tillståndshavaren och serveringsansvarig personal som ska se till att serveringen avbryts innan problem uppstår. Att servera stora mängder alkohol på en gång till en person eller ett mindre sällskap är inte att betrakta som måttfullhet, och innebär även till viss del överlåtande av ansvaret för serveringen till den som köper alkoholen. Med anledning av detta är servering av helflaskor av sprit, drinkvagnar och shotsbrickor olämpligt.

Riktlinje

- Servering av stora mängder alkohol vid ett tillfälle till en person eller mindre sällskap är inte tillåtet.
- Det är inte tillåtet att servera alkohol till personer som är märkbart påverkade.

9.4 Lättdrycker

Rättsregel

Enligt 8 kap. 21§ alkohollagen (2010:1622) ska priset för alkohol vara skäligt och prissättningen får inte främja försäljning av drycker med högre alkoholhalt. Gästerna får inte uppmanas eller förmås att köpa alkohol. Enligt 8 kap. 22§ alkohollagen (2010:1622) ska det vid servering av alkohol finnas lättdrycker att tillgå i tillfredställande urval och omfattning.

Kommunens bedömning

Ett tillfredställande urval av alkohol och lättdrycker innebär att det finns minst ett alkoholfritt alternativ till varje grupp av alkoholhaltiga grupper. Detta innebär att om exempelvis starköl serveras bör det också finnas tillgång till alkoholfri öl. Skälig prissättning innebär att priset för alkohol inte får vara lägre än inköpspriset inklusive påslag för kostnader för servering och övrig hantering. Att gästerna inte får förmås eller uppmanas att köpa alkohol innebär att marknadsföring och rabatter för alkohol inte är tillåtna i annat fall än som en del av paketerbjudande tillsammans med mat. Erbjudanden som två för en eller mängd rabatter är inte tillåtna. Priset per centiliter för sprit får således inte vara lägre för en större mängd alkohol än för en mindre mängd.

Riktlinje

- Åtgärder som innebär en aktiv påverkan till köp av alkohol är inte tillåtet
- Priset för en alkoholdryck ska lägst vara inköpspriset plus påslag för kostnader för hantering och servering.

- Det ska finnas ett alkoholfritt alternativ till varje varugrupp av alkoholhaltiga drycker.

10 Tillsyn och sanktioner

11 1 Tillsyn

Rättsregel

Enligt 9 kap 2 & 3 §§ alkohollagen (2010:1622) har kommunen och polismyndigheten tillsyn över att de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker följs.

Kommunens bedömning

Tillväxt- och tillsynsförvaltningen utför tillsyn av verksamheter med serveringstillstånd. Detta innebär delvis en förebyggande tillsyn, inre tillsyn och yttre tillsyn. Med förebyggande tillsyn menas förebyggande arbete i form av information till tillståndshavare, medverkan i utbildning och olika samarbetsprojekt. Syftet är att göra tillståndshavare uppmärksamma och uppdaterade avseende alkohollagens krav och ska ett gott samarbete med restaurangbranschen. Att erbjuda utbildning i ansvarsfull alkoholserving är ett led i detta. Krögardialog är ett annat exempel. Den inre tillsynen innebär en kontroll om huruvida förutsättningarna som låg till grund för beviljandet av serveringstillståndet fortfarande kvarstår. Som ett led i detta gör förvaltningen bland annat årliga kontroller av personer med betydande inflytande, samt löpande tillsyn i form av bevakning från kreditupplysningsföretag där förändringar i bolagen kontinuerligt rapporteras.

Den yttre tillsynen avser besök på plats på serveringsstället. Den ordinarie yttre tillsynen innebär att inspektör från förvaltningen gör ett eller flera besök på serveringsstället. Dessa besök kan vara anmälda eller oanmälda, och antalet besök beror på verksamhetens omfattning. Den yttre tillsynen kan också vara händelsestyrd, vilket innebär att något har hänt som föranleder tillsynen. Det kan exempelvis röra sig om att klagomål har inkommit avseende verksamheten.

Riktlinje

- Kommunen ska erbjuda utbildningen ansvarsfull alkoholhantering en gång per år
- Kommunen ska delta i krögardialog
- Alla tillståndshavare med stadigvarande tillstånd till allmänheten ska få minst ett tillsynsbesök per år.
- Alla tillståndshavare med stadigvarande tillstånd till allmänheten ska få inre tillsyn minst en gång per år.

11.2 Sanktioner

Rättsregel

Enligt 9 kap. 17 § alkohollagen (2010:1622) får kommunen ge en tillståndshavare en erinran, eller varning om denne inte uppfyller de krav som gäller för tillståndet eller inte följer de bestämmelser för servering som gäller enligt alkohollagen, eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Enligt 9 kap 18 § alkohollagen (2010:1622) får en kommun återkalla ett serveringstillstånd om tillståndet inte längre utnyttjas, eller det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning utan att tillståndshavaren har ingripit, eller om tillståndshavaren har brutit mot alkohollagen eller vad som gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är tillräckligt, eller har tilldelats flera varningar för något som inte har rättats till.

Kommunens bedömning

Om det finns anmärkningar på hur en tillståndshavare bedriver sin verksamhet kommer kommunen att starta ett tillsynsärende. I första hand att kontaktas tillståndshavaren för ett yttrande, där tillståndshavaren bereds möjlighet att ge sin synpunkt på det som anmärkningen avser. Dessa synpunkter ska inlämnas skriftligen till tillväxt- och tillsynsförvaltningen via e-post eller post. Därefter tar förvaltningen ställning till om en utredning ska inledas genom vilken förvaltningen prövar om verksamheten fortfarande uppfyller kraven för serveringstillståndet. Tillståndshavaren bereds möjlighet att delta i utredningen genom yttrande och synpunkter.

Därefter tar tillväxt- och tillsynsförvaltningen ställning till vilken åtgärd som är lämplig. Om ärendet anses tillräckligt utrett och ingen åtgärd föranleds avskrivs ärendet. Tillståndshavaren kan tilldelas en erinran, vilket är den mildaste sanktinerande åtgärden och är en påminnelse om vad lagen säger. Förvaltningen kan även tilldela tillståndshavaren en varning om det bedöms att en erinran inte är tillräckligt. Om en varning inte är tillräckligt, eller om problemet kvarstår trots att ett flertal varningar har utdelats kan tillväxt- och tillsynsnämnden besluta att återkallas serveringstillståndet. Det är dock även möjligt att återkalla ett tillstånd utan att åtgärden föregås av andra sanktioner.

Riktlinje

- Ett tillsynsärende ska inledas om det finns anmärkningar på hur en tillståndshavare bedriver sin verksamhet.
- I första hand ska erinran eller varning meddelas tillståndshavaren
- Vid särskilt grov överträdelse kan tillståndet återkallas utan föregående varning eller erinran.